

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA
open.rijkswaterstaat.nl

Opdrachtgever: Source MSP Atos
Website: open.rijkswaterstaat.nl
Rapportversie: 1.0
Tilburg, 24 augustus 2022

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	4
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Inspectie-instelling.....	5
Samenvatting.....	6
Uitzonderingen.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	9
Robuust.....	10
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Privé: Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Privé: Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	12
Privé: Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	14
Privé: Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	17
Principe 2: Bedienbaar.....	22
Privé: Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	22
Privé: Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	24
Privé: Richtlijn 2.3: Toevallen.....	25
Privé: Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	26
Privé: Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	29
Principe 3: Begrijpelijk.....	31
Privé: Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	31
Privé: Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	32
Privé: Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	33
Principe 4: Robuust.....	35
Privé: Richtlijn 4.1: Compatibel.....	35
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	38
Volledige steekproef.....	38

Inleiding

Op verzoek van Source MSP Atos, aanbieder van de website open.rijkswaterstaat.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1, voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Source MSP Atos) en de datum van het rapport (24 augustus 2022).

Onderzoeksgegevens

Algemene gegevens

Opdrachtgever:	Source MSP Atos
Onderzochte website:	open.rijkswaterstaat.nl
Type onderzoek:	WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport:	1.0
Datum rapport:	24 augustus 2022
Inspectie-instelling:	Cardan Technobility
Inspecteur:	Teun Gielen
Senior Consultant:	Teun Gielen

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op open.rijkswaterstaat.nl (URI-basis)
- Alle pagina's op open.rws.nl (open.rijkswaterstaat.nl stuurt gebruikers altijd automatisch door naar deze URI-basis)
- Niet de kantoorbestanden van vóór 23 september 2018, tenzij ze deel uitmaken van een administratief proces (wettelijke uitzondering voor de overheid)
- Niet de van derden afkomstige inhoud (wettelijke uitzondering voor de overheid)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 14 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (<https://www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/>).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 103 (primair)
- Google Chrome, versie 104
- Microsoft Edge, versie 104
- Adobe Acrobat Pro DC
- PDF Accessibility Checker (PAC)
- NVDA in combinatie met Mozilla Firefox

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- JavaScript
- DOM
- PDF

Inspectie-instelling

Deze inspectie is uitgevoerd door Cardan Technobility.

Adres: TalentSquare 13, 5038 LX Tilburg

Telefoon: 088-5004070

E-mailadres: technobility@cardan.com

Website: www.technobility.nl

Samenvatting

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website open.rijkswaterstaat.nl is afgerond op 24 augustus 2022. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 39 van de 50 succescriteria.

De hele website is helemaal met het toetsenbord te bedienen, alles werkt en dat is inclusief een goed zichtbare toetsenbordfocus indicator. Ook de website als geheel goed (robuust) geprogrammeerd. De enige fout onder die drie succescriteria is op te lossen door een kleine aanpassing in de tekst te doen. Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden.

Er zijn echter ook nog toegankelijkheidsproblemen gevonden. Zo zijn niet alle tekstalternatieven voldoende en zijn meerdere PDF's niet goed toegankelijk. Veel van de PDF-bestanden op deze website zijn buiten de scope van dit onderzoek gelaten, omdat die vallen onder de uitzondering "content van derden". De overheidsinstantie die deze documentatie aanlevert is er verantwoordelijk voor dat deze bestanden toegankelijk zijn. Het gebruik van die (en andere) uitzonderingen is ook vermeld in de scope van dit onderzoek. De PDF-bestanden van Rijkswaterstaat zelf moeten natuurlijk wel gewoon toegankelijk zijn. Twee van de overige bevindingen hebben te maken met een set uitklapbare elementen op de homepage die niet helemaal goed opgemaakt zijn in de code en niet goed genoeg te bedienen zijn om andere gebruikers niet te blokkeren.

Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen. Bij een aantal van deze problemen is aangegeven hoe dit op te lossen is. Voor de meeste problemen zijn meerdere oplossingen mogelijk. De oplossing in de rapportage is daarom slechts een suggestie. Als een andere oplossing beter past, kan die eventueel ook gebruikt worden.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de internationale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1, niveau A en AA. Volgens de Europese standaard EN 301 549 hoeft sommige inhoud van websites echter niet te voldoen aan deze toegankelijkheidsnorm. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's, oude video's en online kaarten. Hiervoor gelden verschillende uitzonderingen. Let erop dat hierin dus nog wel toegankelijkheidsproblemen kunnen bestaan die niet in dit rapport zijn beschreven. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk mogelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Mensen met een visuele beperking kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor mensen met een gehoorbeperking.

De onderdelen die onder een wettelijke uitzondering vallen, zijn in dit onderzoek niet (geheel) onderzocht. In de scope wordt benoemd om welke onderdelen het gaat. Ga voor de volledige uitleg en meer informatie over de specifieke situaties naar <https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

Beoordeling

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in de volgende hoofdstukken een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet-tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast	AA	Voldoet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet niet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet niet

Bedienbaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen, verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet niet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggestie	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	6 / 9	8 / 11	14 / 20
Bedienbaar	12 / 14	3 / 3	15 / 17
Begrijpbaar	3 / 5	5 / 5	8 / 10
Robuust	2 / 2	0 / 1	2 / 3
Totaal	23 / 30	16 / 20	39 / 50

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Privé: Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op alle pagina's van <https://open.rws.nl/> staat vlak boven de grijze footer een klein blauw blokje met het tekstalternatief "footer-afzender". Deze afbeelding is puur decoratief en moet genegeerd worden door hulpsoftware om te voldoen. Er zijn verschillende oplossingen mogelijk. Een hiervan is om een leeg tekstalternatief (alt="") te gebruiken, maar andere oplossingen zoals aria-hidden="true" en het opmaken van deze afbeelding met CSS zijn ook mogelijk.

Op alle pagina's van <https://open.rws.nl/> staat bovenaan een link naar de homepage van deze omgeving met het tekstalternatief "Rijkswaterstaat - Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat". Dat tekstalternatief is voldoende voor één aspect van deze logo/link. Het probleem is dat er nog geen tekstalternatief is voor de functie van de link naar de homepage. Deze fout moet omdat het om een link gaat ook worden afgekeurd bij succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context), zie dat succescriterium voor meer informatie.

Privé: Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Privé: Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://open.rws.nl/> zijn de (met de muis) uitklapbare elementen onder de kop "Op dit platform" zelf opgemaakt als koptekst. Dat is niet juist. Er zijn voor deze elementen verschillende oplossingen mogelijk. Deze elementen mogen geen kop zijn omdat zij niet iets zeggen over onderstaande content. De content die in beeld komt als de muis erop staat is immers niet beschikbaar voor gebruikers van hulpsoftware. Die gebruikers moeten via de links in deze koppen zelf op de juiste pagina uitkomen. Het advies is dan ook op deze twee links niet als koptekst op te maken. Het is ook mogelijk om deze twee anders op te bouwen door er bijvoorbeeld twee uitklapbare knoppen van te maken. Deze links hebben nu twee verschillende functies, zij laten aanvullende content zien als de muis erop staat én zij fungeren als links naar de pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/>. Het combineren van twee functies in één element is mogelijk, maar veroorzaakt ook vaak problemen met toegankelijkheid. Er moet voor elk aspect van beide functies een toegankelijk alternatief zijn. De huidige oplossing voldoet bijvoorbeeld ook niet aan de eisen van succescriterium 1.4.13.

Op pagina <https://open.rws.nl/ter-inzage/vergunningen/> staat de vetgedrukte tekst "Uitgebreide procedure". Die tekst is nu opgemaakt met strong. Dat is niet toegestaan. Strong mag alleen gebruikt worden om een deel van een tekst, kop of lijst nadruk te geven en strong zorgt er niet voor dat die tekst een relatie heeft met de onderstaande tekst. Doordat de bovenstaande kop niveau twee heeft is het advies om dit strong-element te vervangen door een h3-element en die kop dan met CSS op te maken.

Beide onderstaande PDF-documenten zijn niet getagd. Dit wil zeggen dat er geen structuur is aangegeven in het bestand door middel van tags. Hulpsoftware (zoals een screenreader) kan hierdoor niet bepalen wat koppen, lijsten en dergelijke zijn en zal afbeeldingen negeren. Als het bestand correct getagd wordt, kan hulpsoftware beter de structuur en relaties bepalen. Bij koppen kan dan bijvoorbeeld worden voorgelezen dat dit koppen zijn. In veel gevallen kan dit probleem worden opgelost door het document vanuit het bronbestand (meestal in Word of InDesign) opnieuw te exporteren naar PDF, maar dan inclusief tags of labels. Omdat nu de tags ontbreken, kunnen andere succescriteria zoals 1.1.1 en 1.3.2 niet onderzocht worden. Let daarom op dat bij het oplossen van dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. <https://open.rws.nl/publish/pages/2728/zn-inventarislijst.pdf>

<https://open.rws.nl/publish/pages/3758/ontwerpbesluit.pdf>

Het volgende is niet fout, maar kan verbeterd worden:

Op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/>, <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/>, <https://open.rws.nl/open-overheid/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/> zijn de links onder de zoekfunctie opgemaakt als koppelingen. Dat is geen probleem, de reden voor deze opmerking is dat voor die koppelingen een pijltje staat waardoor deze visueel duidelijk anders zijn dan de overige koppelingen op deze pagina's. Het advies is om de koppelingen "ON2-2021-100820 Vught, project PHS Meteren-Boxtel." tot en met "Granuliet besluit 15 juli 2022" niet enkel als h2-element in de code op te maken. Dat element wordt al gebruikt voor andere koppelingen op deze pagina zoals "Direct naar" tot en met "Contact". Het advies is om (indien mogelijk) een ander niveau kop zoals h3 te gebruiken om dat verschil beter aan te geven.

Het volgende viel op en kan aangepast worden:

op pagina <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/> zijn de visueel verborgen teksten "Uitgeklapt" en "Ingeklapt" gebruikt om aan te geven wat op dat moment de status van bepaalde uitklapbare knoppen is. Doordat die tekst niet aanwezig is bij het laden van de pagina is dat geen volledig toegankelijke oplossing. Doordat er altijd ook een aria-expanded attribuut met de juiste waarde aanwezig is wordt dit niet afgekeurd. Het advies is in dit geval dan ook om de visueel verborgen teksten met de class "tekstbrowser screenReaderExplanation" te verwijderen, omdat de functie van die tekst al wordt opgevangen door het aria-expanded attribuut op de knop. Deze situatie geldt ook voor soortgelijke knoppen op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/granuliet/>. Het doen van deze aanpassing is niet vereist om te voldoen.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.3.4: Weergavestand**

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

- ✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input**

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Privé: Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/> komt als er geen selectievakje is geselecteerd bij het activeren van de knop "Download" een rode tekst in beeld. De tekst "Selecteer een of meerdere downloads" is bedoeld als foutmelding, maar de enige manier waarop dat op dit moment zichtbaar is is de rode kleur van de tekst. Dat gebruik van kleur voldoet niet aan de eisen van dit succescriterium. Dit type probleem komt ook voor op andere pagina's zoals <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/granuliet/>. Zie succescriterium 3.3.1: Fout identificatie, voor meer informatie.

niveau A

Privé: Succescriterium 1.4.2: Geluidbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.4.3: Contrast**

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst**

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op alle pagina's van <https://open.rws.nl/> staat bovenaan het logo "Rijkswaterstaat - Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat". Bij het herschalen van de pagina valt de tekst naast dit logo weg. Voor deze test is de resolutie 1280x1024 gebruikt. Die weergave is vergeleken met 100% en met 200% zoom. Doordat onder het logo wel altijd de tekst "Rijkswaterstaat Publicatie Platform" zichtbaar is wordt dit niet helemaal afgekeurd, het is visueel nog steeds mogelijk om te bepalen dat deze pagina's vallen onder Rijkswaterstaat. De informatie die duidelijk maakt dat Rijkswaterstaat onderdeel is van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat valt wel weg, die informatie heeft nu geen alternatief. Dit zou bijvoorbeeld opgelost kunnen worden door die informatie ook als zichtbare tekst in de footer te plaatsen.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst**

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.4.10: Reflow**

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Bij succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst, is aangegeven dat er op alle pagina's van <https://open.rws.nl/> een klein verlies van content is. Dat verlies van informatie geldt ook voor de weergave van deze webpagina's bij een breedte van 320 CSS-pixels. Let erop dat de gekozen oplossing werkt voor herschalen (640 CSS-pixels) en voor deze smallere weergave.

Op pagina <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/> staat een hele serie selectievakjes waarvan het label uitklapbaar is en aanvullende content in beeld zet. Op het moment dat de breedte van de viewport wordt ingesteld op 320 CSS-pixels past alle content in beeld zonder dat het nodig is om horizontaal te scrollen. Het probleem is dat de bestandsnamen van verschillende PDF's voor een gedeelte buiten beeld staan. Het eerste voorbeeld is dat van de tekst "Voordracht onteigening N832 _GS aan Kroon.pdf" de tekst "GS" buiten beeld staat. Er mag bij deze weergave geen tekst buiten beeld vallen en horizontaal scrollen is niet zomaar toegestaan als oplossing. In dit geval is het doordat het gaat om een serie geneste lijsten met selectievakjes toegestaan om horizontaal scrollen als oplossing te gebruiken. Deze situatie komt ook voor op andere pagina's zoals op <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/>.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content**

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand**

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus**

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://open.rws.nl/> staan onder de kop "Op dit platform" twee uitklapbare lijsten die niet helemaal aan de eisen van dit succescriterium voldoen. De onderdelen die in beeld komen als deze lijsten open klappen zijn ook te bereiken via de "Direct naar" links op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/>. Op die manier is er voor een deel een alternatief voor de aanvullende content die in beeld komt. Het probleem is het onderdeel sluiten, in het geval dat de aanvullende content per ongeluk wordt opengeklapt moet deze eenvoudig te verbergen zijn. Na het openklappen van een van deze twee lijsten moet het zonder de muis op toetsenbordfocus te verplaatsen mogelijk zijn om deze pop-up weer te sluiten. In de meeste gevallen wordt hiervoor de escapetoets gebruikt, maar andere oplossingen zijn mogelijk. Bij die oplossing moet het indrukken van escape ervoor zorgen dat de pop-up weer verdwijnt en dat moet werken ongeacht de positie van de toetsenbordfocus op deze pagina. Een andere oplossing is om er voor te zorgen dat deze twee lijsten meer ruimte krijgen zodat zij als zij openklappen niet langer over de kop "Wat is het Rijkswaterstaat Publicatie Platform?" heen vallen.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Privé: Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://open.rws.nl/> is het voor gebruikers die afhankelijk zijn van de toetsenbordinterface niet mogelijk om de uitklapbare lijsten onder de kop "Op dit platform" open te klappen. Dat is in dit geval geen probleem doordat deze links ook terug te vinden zijn onder de kop "Direct naar" op de pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/>. Het is (met een omweg) dus mogelijk om voor toetsenbordgebruikers om de vijf pagina's die in deze twee lijstjes staan te bereiken. Dat geldt als alternatief voor de ontbrekende functionaliteit.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Privé: Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen**

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Privé: Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Privé: Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Privé: Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Voor PDF-documenten geldt dat zij een goede titel in de bestandseigenschappen nodig hebben en dat deze documenttitel wordt getoond in plaats van de bestandsnaam. Het volgende PDF-document heeft wel een titel, maar deze wordt niet getoond in de titelbalk. Dit kan worden aangepast in de bestandseigenschappen van de PDF of het bronbestand. Het gaat om de PDF op pagina <https://open.rws.nl/publish/pages/3758/ontwerpbesluit.pdf> met de titel "Microsoft Word - ON2-2022-100884 - Ontwerp Koninklijk Besluit 1 (OKB-1), GoWa". Het is ook nodig om de tekst "Microsoft Word" uit deze titel te wissen, omdat het nu een PDF is een geen Word-bestand.

Voor PDF-documenten geldt dat zij een goede titel in de bestandseigenschappen nodig hebben en dat deze documenttitel wordt getoond in plaats van de bestandsnaam. Het volgende PDF-document voldoet niet aan beide voorwaarden. Dit kan worden aangepast in de bestandseigenschappen van de PDF of het bronbestand.

De PDF op pagina <https://open.rws.nl/publish/pages/2728/zn-inventarislijst.pdf> heeft geen titel.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Privé: Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)**

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://open.rws.nl/> staat bovenaan het logo "Rijkswaterstaat - Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat". Dat is een prima tekstalternatief voor dit logo, maar dit logo is ook een link naar de homepage van deze omgeving. Het is voor gebruikers te verwachten dat een logo als dit verwijst naar de homepage van Rijkswaterstaat en dat is niet het geval. Visueel is dit wel te herkennen door de relatieve positie van deze link op de pagina en doordat de vetgedrukte tekst "Rijkswaterstaat Publicatie Platform" onder dit logo staat. Die visuele informatie is geen onderdeel van de context van deze link waardoor het linkdoel niet duidelijk genoeg is. Er zijn verschillende oplossingen mogelijk voor dit probleem. Het advies is om het tekstalternatief van de afbeelding niet aan te passen, die tekst maakt duidelijk dat deze pagina onderdeel is van Rijkswaterstaat. Het advies is dan ook om een aanvullend tekstalternatief zoals met een title-attribuut aan de link toe te voegen. Denk dan aan het toevoegen van title="Homepage Rijkswaterstaat Publicatie Platform" aan het a-element. Dit type probleem komt op alle pagina's voor de homepage is hier als voorbeeld gebruikt.

niveau AA**Privé: Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren**

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Alle pagina's zijn op twee verschillende manieren te vinden. De meeste pagina's zijn te vinden door het volgen van een enkele link vanaf de homepage hierdoor voldoen zij automatisch aan de eisen van dit succescriterium. Pagina's zoals <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/>, <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/granuliet/> zijn niet te bereiken door het volgen van een enkele link. Het opzoeken van een

bepaalde PDF is geïnterpreteerd als onderdeel van een proces dat loopt via een van de drie bovenstaande pagina's. Doordat het op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/> mogelijk is om te zoeken in het overzicht van dat deel van de website is het mogelijk om die pagina's te vinden door gebruik te maken van een zoekfunctie. Het advies is om wel een sitemap of algemene zoekfunctie op deze website toe te voegen, maar dat is dus niet vereist om te voldoen.

niveau AA**Privé: Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels**

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar**

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Privé: Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Privé: Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Privé: Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering**

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Privé: Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

niveau A

Privé: Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De volgende PDF-documenten hebben geen taal ingesteld en dat is wel nodig. Dit kan worden aangepast in de documenteigenschappen.

<https://open.rws.nl/publish/pages/2728/zn-inventarislijst.pdf>

<https://open.rws.nl/publish/pages/3758/ontwerpbesluit.pdf>

niveau AA

Privé: Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Privé: Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

niveau A

Privé: Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Privé: Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Privé: Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Privé: Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Privé: Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

niveau A

Privé: Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/> komt mogelijk de rode tekst "Selecteer een of meerdere downloads" in beeld. Die tekst is afgekeurd bij succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur. Deze tekst had er ook van te voren kunnen staan om fouten te voorkomen. Een geldige foutmelding bevat eigenlijk altijd een ontkenning, bijvoorbeeld "Er was geen download geselecteerd" of "Fout: Selecteer een of meerdere downloads". Deze situatie komt ook voor op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/granuliet/>.

niveau A

Privé: Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden.

Op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/>, <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/> tot en met <https://open.rws.nl/open-overheid/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/> staat het invoerveld "Vrij zoeken". Doordat dit invoerveld een label heeft voldoet deze, maar de naam van dit invoerveld is onhandig, het lijkt er nu op dat deze zoekfunctie zoekt binnen de hele website, maar dat is niet het geval er wordt alleen gezocht binnen "Ter inzage", "Onteigeningen", "Open overheid" of "Woo-verzoeken". Het advies is daarom ook om de naam van dit invoerveld aan te passen zodat beter duidelijk is dat er alleen gezocht wordt binnen dat bepaalde deel van de website.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden.

Op pagina's zoals <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/> staan meerdere selectievakjes met visuele labels zoals "A-1 Voordracht" en "Voordracht

onteigening N832 _GS aan Kroon.pdf (pdf, 164 kB)". Het probleem is dat dit visuele label in beide gevallen een dubbele functie heeft. Het eerste visuele label is ook een knop om meer opties in beeld te zetten en het tweede label is een link naar het bestand dat geselecteerd kan worden om te downloaden. Het is niet de bedoeling dat één element op een pagina tegelijkertijd twee functies heeft, dit maakt het gebruik van deze overzichten foutgevoelig. Het klikken op een label hoort dat selectievakje de (de)activeren, die standaard bediening werkt nu niet meer. Het advies is dus om de visueel verborgen labels zichtbaar te maken met een losse uitklapbare knop en om van de labels van de bestandnamen niet een link naar dat bestand te maken, zet in het label eventueel een losse link om het bestand direct te downloaden. De huidige oplossing voldoet aan de eisen van dit succescriterium en hoeft dus niet aangepast te worden om te voldoen aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie**

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Privé: Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)**

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Privé: Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

niveau A

Privé: Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Privé: Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Voor het onderstaande is een aparte interpretatie van de eisen van dit succescriterium gebruikt om dit succescriterium niet af te hoeven keuren, maar deze interpretatie is wel afhankelijk van het oplossen van enkele andere problemen.

Op pagina <https://open.rws.nl/> staan onder de kop "Op dit platform" twee interactieve elementen die geen goede status hebben. Deze elementen klappen open op het moment dat de muis erop staat. Hierdoor hebben deze elementen een bepaalde toestand, namelijk "ingeklapt" of "uitgeklapt". Het ontbreken van deze toestand (state) hoeft niet per se een probleem te zijn. Dat heeft te maken met het feit dat de links onder de kop "Direct naar" op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/> geïnterpreteerd kunnen worden als toegankelijk alternatief voor de uitklapbare functie van deze twee links. Op het moment dat deze links niet langer opgemaakt zijn als koptekst (zie succescriterium 1.3.1) én als

het mogelijk is om de lijst te verbergen met de escapetoets (zie succescriterium 1.4.13) kan het uitklappen van deze links beoordeeld worden als toegankelijk omdat er voor elk aspect van de uitklap functionaliteit een toegankelijk alternatief is. Het is natuurlijk ook mogelijk om deze uitklap functionaliteit voor alle gebruikers direct toegankelijk te maken door van de links “Ter inzage” en “Open overheid” uitklapbare knoppen met aria-expanded te maken. Hiervoor kan eventueel ook de combinatie van details en summary elementen gebruikt worden. Op dit moment wordt het ontbreken van de toestand van deze links dus niet afgekeurd.

Het volgende is niet fout, maar kan verbeterd worden:

Op pagina's zoals <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/granuliet/> staat een selectievakje dat de link “BS en CD - alle documenten - beveiligd (pdf, 134 MB)” als label heeft. De naam van dat selectievakje is daarmee hetzelfde als de directe link naar het bestand, terwijl deze twee aparte interactieve elementen wel een eigen unieke functie hebben. Het advies is dan ook om dit anders vorm te geven zodat niet het hele label van het selectievakje een link is. Het advies is om het selectievakje het label “BS en CD - alle documenten - beveiligd (pdf, 134 MB)” te geven en in het label achter die tekst een icoon te plaatsen in de vorm van een download-icoon met een tekstalternatief als “Download dit bestand direct”. Op die manier is beter duidelijk hoe deze twee op elkaar lijkende functionaliteiten met elkaar samenhangen. Doordat het direct downloaden van de PDF dan een apart doelwit is wordt de kans dat een gebruiker per ongeluk de link activeert terwijl die gebruiker eigenlijk het selectievakje wilde aanvinken veel kleiner. Onder de eisen van WCAG 2.1 is het niet vereist om een aanpassing als deze te doen, dit is een suggestie om het gebruiksgemak van deze interface te verbeteren. Dit advies geldt natuurlijk ook voor de overige links en de uitklapbare knop op deze pagina en voor de soortgelijke elementen op pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/> en <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/>.

niveau AA

Privé: Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina's als <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/> is role="alert" gebruikt om de lijst “Selecteer een of meerdere downloads” boven de selectievakjes als statusbericht te presenteren. Doordat het element met role="alert" er al staat wordt die content aan gebruikers gepresenteerd. Het is nodig dat die tekst boven het formulier wordt aangepast zodat die voldoet aan de eisen van succescriterium 3.3.1: Fout identificatie, anders is het voor gebruikers van hulpsoftware nog steeds niet duidelijk dat dit statusbericht een foutmelding is. Het technische probleem van een statusbericht als deze is dus al opgelost het

gaat enkel om het verbeteren van de tekst die gepresenteerd wordt aan gebruikers van hulpsoftware. Voor dit succescriterium is het presenteren van een tekst als “Fout” al voldoende om de fout-status van het formulier over te brengen. Deze situatie komt natuurlijk ook voor op de onderzochte pagina's <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/> en <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/granuliet/>.

Het volgende is niet fout, maar viel positief op als alternatief voor het gebruik van statusberichten.

Op pagina's zoals <https://open.rws.nl/ter-inzage/> wordt bij het uitvoeren van een zoekopdracht de pagina opnieuw geladen. Die contextwijziging is voldoende voor dit succescriterium. Het is natuurlijk wel beter om het aantal resultaten aan gebruikers te presenteren, maar de huidige oplossing is voldoende.

Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Volledige steekproef

- <https://open.rws.nl/>
- <https://open.rws.nl/publicatieplatform/>
- <https://open.rws.nl/privacy/>
- <https://open.rws.nl/toegankelijkheid/>
- <https://open.rws.nl/ter-inzage/>
- <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on4-2021-100863-zaltbommel-maasdriel/>
- <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/>
- <https://open.rws.nl/ter-inzage/vergunningen/>
- <https://open.rws.nl/open-overheid/>
- <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/>
- <https://open.rws.nl/ter-inzage/onteigeningen/on2-2022-100884-west-betuwe-gorinchem/>
- <https://open.rws.nl/publish/pages/3758/ontwerpbesluit.pdf>
- <https://open.rws.nl/open-overheid/woo-verzoeken/granuliet/>
- <https://open.rws.nl/publish/pages/2728/zn-inventarislijst.pdf>